

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54 703, 8 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54 722, 8 698 42 368, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

Elektrėnų savivaldybės tarybai

2023-07-31 Nr.TR1- 4(5.1E)

Kopija
Elektrėnų savivaldybės merui
Gediminui Ratkevičiui

TEIKIMAS

DĖL ELEKTRĖNŲ SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2023-06-28 SPRENDIMO NR. VII.TS-43 „DĖL 2023 METŲ NEAPMOKESTINAMŲJŲ ŽEMĖS SKLYPŲ DYDŽIŲ NUSTATYMO“ PAKEITIMO

Elektrėnų savivaldybės taryba 2023 m. birželio 28 d. sprendimu Nr. VII.TS-43 „Dėl 2023 metų neapmokestinamųjų žemės sklypų dydžių nustatymo“ (toliau – Sprendimas) nustatė 2023 metų neapmokestinamuosius žemės sklypų dydžius privačios žemės savininkams, kuriems nustatytas 0-40 procentų darbingumo lygis arba kurie yra sukakę senatvės pensijos amžių ar yra nepilnamečiai, kai minėtų savininkų šeimose mokesčio laikotarpio pradžioje nėra darbingų asmenų: Elektrėnų ir Vievio miestuose – 0,15 ha, kitose vietovėse- 3,00 ha (**apleistiems ir neprižiūrimiems sklypams lengvata netaikoma**).

Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo (toliau – Žemės mokesčio įstatymas) 8 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta, jog mokesčiu neapmokestinama *fiziniam asmeniui, kurio šeimoje mokesčio laikotarpio pradžioje nėra darbingų asmenų ir kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba kurie yra sukakę senatvės pensijos amžių ar yra nepilnamečiai, priklausančio žemės sklypo plotas, neviršijantis savivaldybių tarybų iki einamojo mokesčio laikotarpio rugsėjo 1 dienos nustatyto neapmokestinamojo žemės sklypo dydžio. Fiziniam asmeniui nuosavybės teise priklausantys keli žemės sklypai, esantys tos pačios savivaldybės teritorijos vietovėse (vietovėje), kurioms (kuriai) nustatytas vienodas neapmokestinamasis žemės sklypo dydis, šiuo atveju laikomi vienu žemės sklypu. Jeigu fizinis asmuo turi teisę į mokesčio lengvatą ir turi ne vieną žemės sklypą, taikoma didžiausia lengvata vienam žemės sklypui.<...>*

Kaip matyti iš aukščiau paminėtos Žemės mokesčio įstatymo nuostatos, įstatymų leidėjas įtvirtino (suteikė) **konkrečiai apibrėžtai asmenų grupei** atitinkamą žemės mokesčio lengvatą, t. y. žemės mokesčiu neapmokestino jiems priklausančio žemės sklypo plotą, kuris neviršija savivaldybių tarybų iki einamojo mokesčio laikotarpio rugsėjo 1 dienos nustatyto neapmokestinamojo žemės sklypo dydžio. O savivaldybių tarybos įpareigtos nustatyti neapmokestinamojo žemės sklypo dydį. Taigi Žemės mokesčio įstatymas aiškiai apibrėžė, kam turi būti taikoma lengvata, o savivaldybių tarybos galėjo nustatyti tik neapmokestinamojo žemės sklypo dydį, kuriam būtų taikoma lengvata. Savivaldybių taryboms teisė apriboti (susiaurinti) minėtos lengvatos taikymą nesuteikta.

Konstitucinis Teismas, aiškindamas konstitucinio teisinės valstybės principo įgyvendinimą teisėkūros procese, yra pabrėžęs, kad konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja įvairius reikalavimus įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams: teisėkūros subjektai teisės aktus gali leisti tik neviršydami savo įgaliojimų <...> (Konstitucinio Teismo 2004-12-13, 2006-01-16 nutarimai). Iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla

reikalavimas teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos. Šis reikalavimas *inter alia* reiškia, kad draudžiama žemesnės galios teisės aktais reguliuoti tuos visuomeninius santykius, kurie gali būti reguliuojami tik aukštesnės galios teisės aktais, taip pat, kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytuju aukštesnės galios teisės aktuose.

Elektrėnų savivaldybės taryba Sprendimu nustatydamą, kad žemės mokesčio lengvata netaikoma apleistiems ir neprižiūrimiems sklypams, neteisėtai ir nepagrįstai susiaurino lengvatos taikymą, tokiu būdu eliminuodama galimybę taikyti lengvatą visiems fiziniams asmenims atitinkantiems Žemės mokesčio įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatytus kriterijus. Taigi savivaldybės taryba numatė tai, ko nėra įtvirtinta aukštesnės galios teisės akte (Žemės mokesčio įstatyme), tokiu būdu pažeisdama teisinės hierarchijos reikalavimą bei viršijusi savo įgaliojimus.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nustatyta, kad viešojo administravimo subjektai be kitų teisės principų savo veikloje vadovaujami ir *įstatymo viršenybės* principu, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (4 punktas); *nepiktnaudžiavimo valdžia* principu, reiškiančiu, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų teisės aktų nustatyta, tikslų (8 punktas).

Įvertinus tai kas išdėstyta, darytina išvada, kad Elektrėnų savivaldybės tarybos Sprendimas ta apimtimi, kuria apleistiems ir neprižiūrimiems žemės sklypams lengvata netaikoma, prieštarauja Žemės mokesčio įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 3 punktui ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 ir 8 punktuose įtvirtintiems įstatymo viršenybės bei nepiktnaudžiavimo valdžia principams.

Atsižvelgdamas į tai kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

s i ū l a u :

artimiausiame Elektrėnų savivaldybės tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos, svarstyti Elektrėnų savivaldybės tarybos 2023-06-28 sprendimo Nr. VII.TS-43 „Dėl 2023 metų neapmokestinamųjų žemės sklypų dydžių nustatymo“ pakeitimo klausimą ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu dėmesį į tai, kad meras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, privalo artimiausiame Elektrėnų savivaldybės tarybos posėdyje informuoti savivaldybės tarybos narius apie šį teikimą.

Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Julius Arlauskas